

POSTAVÁM SVÝCH KNIH SE SNAŽÍM ROZUMĚT

PŘI ČTENÍ DIALOGŮ V KNIHÁCH PETRY SOUKUPOVÉ, JEDNÉ Z NEJÚSPĚŠNĚJŠÍCH ČESKÝCH SPISOVATELEK SOUČASNOSTI, MÁTE POCIT, ŽE JE SNAD ODPOSLOUCHALA U VÁS DOMA A MYŠLENKY HLAVNÍCH POSTAV NEJSPIŠ ROVNOU VYČETLA Z VAŠÍ HLAVY. PARTNERSKÉ HÁDKY, SOUROZENECKÉ NASCHVÁLY, PUBERTÁLNÍ VZDORY, PRACOVNÍ NEZDARY, KAŽDODENNÍ PROBLÉMY, ALE I ZÁBLESKY RADOSTI A NADĚJE. TO VŠECHNO NAJDETE I V JEJÍ NOVÉ KNIZE NIKDO NENÍ SÁM.

Vaše zatím poslední – tedy desátá – kniha *Nikdo není sám*, vyšla v prosinci loňského roku. Už víte, zda bude stejně úspěšná jako ty předchozí?

Přesná čísla neznám, ale myslím, že se prodává dobře. V prosincovém žebříčku prodejů internetového knihkupectví Kosmas se dokonce dostala na první místo. Mám štěstí, že se všechny moje knihy dobře prodávají.

Blahopřeju. Kniha má poměrně originální obálku. Máte možnost ovlivnit její podobu?

Jistě, mám hlavní slovo. Mám skvělého grafika Martina Pecinu, který teď mimochodem vyhrál soutěž Master-Chef Česko. Ten vymyslí návrh, já přidám své postřehy a společně se dopracujeme k finálnímu výsledku. To je zábavná část mé práce.

Naopak rozhovory pro noviny a časopisy nebo autorská čtení si tak neužíváte?

Ani ne, i když chápu, že to k mé práci patří. Pozvání na autorská čtení musím často odmítat. Většinou je to totiž kvůli cestování časově velice náročné. Pro mě je tak těžké skloubit podobné akce s péčí o dceru, o mé dva psy a také s další prací, navíc za to nebývá moc peněz.

Čemu kromě psaní knih se pracovně věnujete?

Píšu scénáře, povídky, ale hlavně pracuji jako dramaturgyně dialogů v seriálu *Ulice*.

Můžu se zeptat, co je náplní práce dramaturgyně dialogů v televizním seriálu?

Na seriálu pracuje skupina scenáristů, kteří vymyslejí příběhy, staví je do obrazů a píšou jejich obsah. Další autoři potom jednotlivé situace rozepisují do dialogů. Já v roli dramaturgyně musím dbát na to, aby postavy mluvily tak, jak mají, aby neopakovaly věci, které už řekly, nebo si neprotiřečily, hlídám návaznost a dohlížím na to, aby vše fungovalo dohromady.

To je profese, kterou jste vystudovala?

Vystudovala jsem scenáristiku a dramaturgii na FAMU, věnovali jsme se ovšem pouze filmové tvorbě, o televizi jsme se vůbec neučili, bylo to období ještě před rozmachem nekonečných seriálů. Ale pracuji v *Ulici* už dvanáct let, za tu dobu jsem se spoustu věcí naučila. A jsem hrozně ráda, že tu práci mám.

Jen psáním byste se neuživila?

Uživila, ale musela bych psát mnohem víc a to se mi nechce. Byla bych pod nepříjemným tlakem. Momentálně mi vyhovuje, že si po dopsání knihy můžu dát třeba

„Na napsání knihy potřebuji půl roku, kdy mě nic nevyrušuje a můžu se plně soustředit na práci. A po vydání si potřebuji od příběhu nějakou dobu odpočinout.“

→ roční pauzu, kdy se věnuji jiným věcem. Na napsání knihy pak potřebuji půl roku, kdy mě nic nevyrušuje a já se můžu soustředit na práci.

Když píšete knihu, dodržujete každodenní pracovní dobu?

Dá se říci, že ano. Ráno vyvenčím psy, doprovodím dceru do školy, pak si sednu k počítači a dopoledne píšu knihu. Odpoledne, popřípadě večer pak dodělávám ostatní věci. Dceru máme s partnerem v podstatě ve střídavé péči, to znamená, že jsme každý druhý víkend spolu, ale když je u táty, mám volno, které někdy využiji na práci.

Musíte se do psaní nutit, nebo je to radost?

Není to žádná radost, je to prostě práce. Nutit se do ní musím, ať je víkend, nebo všední den.

Pracujete z domova?

Už několik let ano. Když byla dcera malá, chodila jsem pracovat do kaváren, měla jsem svůj oblíbený podnik. Ale jakmile začala chodit do školky, pak do školy a doma byl klid, zvykla jsem si pracovat zase tam.

Takže jste neměla klasickou mateřskou dovolenou?

Neměla jsem žádnou mateřskou! V Ulici jsem vůbec neměla pauzu, a když byly dceri tři měsíce, začala jsem psát knihu. Nebyl to dobrý nápad, ale stalo se to. Mateřství s miminkem doma jsem si tím pádem vůbec neužila.

Do psaní vás tlačil nakladatel?

Vůbec ne, chtěla jsem. Když člověk jako já, který je hodně zaměřený na práci, zůstane najednou doma s malým dítětem, přestane pracovat a žije v nevyhovujícím vztahu, získá pocit, že je nevyužitý. Proto jsem začala psát. Vím, že to nebylo dobré rozhodnutí, dnes už bych to řešila jinak.

Píšete každou novou knihu s představou, že bude lepší než ty předešlé?

Takhle vůbec neuvažuji. Když píšu, nevztahuji se ke svým předešlým knihám.

Víte už předem, kam v ději dospějete? Jak příběh skončí?

Dějový oblouk mám vždycky dopodrobna rozmyšlený, stejně jako postavy, které jsou už předem dané. Například při přípravě na poslední knihu mi dost času zabralo řešení práce hlavní hrdinky. Chtěla jsem, aby byla ředitelkou knihovny, musela jsem si tedy předem zjistit, co takové

vá pozice obnáší. Shromáždila jsem docela dost informací, i když jsem nakonec většinu z nich nepoužila. Dále jsem chtěla, aby syn hlavní hrdinky hrál počítačové hry, potřebovala jsem si tedy zjistit, co a jak se momentálně hraje. A kvůli její patnáctileté dceři jsem zhlédla několik videí o líčení. Nejvíce času jsem ale nakonec věnovala zjišťování, jak přesně funguje přijímací řízení na střední školy, protože se mě to zatím netýkalo, dosud jsem to nemusela řešit. Dceři je deset, takže mě to čeká příští rok s osmiletým gymnáziem. Věřím, že s přípravou v páté třídě jí ještě budu schopná pomoci. S češtinou určitě, s matematikou to možná bude horší, ale zatím se na to těším.

A dcera?

Problémy ve škole nemá, ale nemyslí si, že by to byla bůhvíjaká zábava. Byla by radši, kdyby do školy chodit nemusela. V covidu byla šťastná, online výuka jí vyhovovala.

Čte vaše knihy pro děti?

Klub divných dětí četla, když jí bylo sedm. A moc se jí to líbilo. Protože je divná. Což vůbec nemyslím negativně! Nyní knihu četla znovu a zase se jí líbila. Je určena nejen dětem zhruba jejího věku, ale i jejich rodičům.

Stala se už vaše dcera předobrazem některé z postav vašich knih?

Když mluvíme o Klubu divných dětí, tak určitě má s Mílou, jednou z postav, společnou lásku ke zvířatům. Při psaní dalších postav jsem se zase inspirovala vlastními vzpomínkami na dětství. S Katkou sdílím vášeň pro knihy, mám ale něco společného i s Petrem, který se v noci bojí a nemůže spát.

Kde jinak čerpáte inspiraci pro své příběhy a postavy? Inspirují vás lidé ve vašem okolí? Nebo posloucháte hovory druhých třeba v tramvaji?

Samozřejmě nežiji ve vzduchoprázdnu, slyším lidi mluvit, ale rozhodně nikdy neposlouchám, jak a o čem se spolu baví. V dopravních prostředcích zásadně nosím sluchátka. Dialogy si umím představit, vymyslím si je. Příběhy ze svého okolí se nechávám inspirovat při psaní

PETRA SOUKUPOVÁ (40)

Spisovatelka, scenáristka a dramaturgyně; vystudovala scenáristiku a dramaturgii na FAMU. Je autorkou sedmi knih pro dospělé a tří dětských, všechny postupně vycházejí i jako audioknihy. Za triptych Zmizet získala cenu Magnesia Litera 2010 v kategorii kniha roku. Její knihy byly přeloženy do několika světových jazyků. V minulosti psala scénáře, například k televizním seriálům Comeback či Kosmo, v současnosti pracuje jako dramaturgyně dialogů seriálu Ulice. Žije v Praze, má desetiletou dceru Marlu. Více na petra-soukupova.cz.

„Nemůžu říct, že se všechny postavy mých knih chovají tak, jak bych se na jejich místě ve stejné situaci zachovala já, nebo jak sama považuji za správné. Ale snažím se jim rozumět, i když je třeba nemám ráda.“

povídka a kratších textů na zakázku. Ušetří mi to čas. Ale vždy realitu trochu posunu.

Aby se dotyční v příbězích nenašli?

Takhle jsem o tom nikdy nepřemýšlela. V mých knihách a povídkách se může najít skoro každý. Mé postavy větší neprožívají nic speciálního.

Štvou vás někdy postavy vašich knih?

To víte, že mě štvou! Ale snažím se je psát tak, abych jim rozuměla, abych chápala jejich chování a jednání, i když je třeba nemám ráda. Nemůžu říct, že se všechny moje postavy chovají tak, jak bych se na jejich místě ve stejné situaci zachovala já, nebo jak sama považuji za správné.

Vypravěči vašich příběhů jsou často děti nebo pubertáči a my jako vaši čtenáři obdivujeme, jak se jim dokážete dostat do hlavy a popsat jejich myšlení. Ani u těchto postav nečerpáte ze svého okolí? Nebo využíváte vzpomínky na vlastní pubertu a sourozenecké vztahy?

Nějaké vlastní vzpomínky a pocity ve mně z dětství a dospívání samozřejmě zůstaly, ale valnou většinu obsahu svých knih si skutečně vymyslím. Vždyt konkrétně patnáctiletá hrdinka mé poslední knihy nezažívá nic mimořádného, trápí ji první větší láska, řeší školu, vztahy s rodiči... A co se sourozenců týče, sama mám o rok mladšího bratra. V dětství jsme neměli ani mimořádně dobrý, ani špatný vztah. A v dospělosti nemáme vztah prakticky žádný.

Jak vybíráte svým postavám jména? A stane se, že je v průběhu psaní knihy třeba změňte?

Jména vybírám náhodně. Někdy mi k postavě vyloženě sedne. Vybavuji si ale i povídky, v nichž jsem dala postavě jméno, které se mi k ní postupně, jak jsem psala dál, vůbec nehodilo, tak jsem ji přejmenovala.

A kdybyste měla možnost, napsala byste i něco ve svých předešlých knihách jinak?

Určitě. Ne obsahově, ale stylisticky. Za poslední roky se můj styl psaní hodně změnil.

Kolikrát si po sobě text před vydáním přečtete?

Mockrát. A vždy nějaké drobnosti ještě opravím. Logické nesrovnalosti, opakování slov. Přesto pozorní čtenáři občas najdou chybu. Stalo se to už i u té poslední, tentokrát šlo o špatně zapsané anglické slovo. Toho jsem si bohužel nevšimla.

Jací jsou vaši čtenáři?

Myslím, že jsou to hlavně ženy po třicítce. Obecně podle mě nejvíc čtou ženy v tomto věku. Od mužů moc reakcí nemám, ale když už, jsou většinou pochvalné, což mě těší. Zprávy od čtenářů a čtenářek mi vždycky udělají radost.

Máte sama čas na čtení?

Moc to nestíhám. Pár českých knih za rok přečtu, ale nemůžu říct, že bych měla přehled o současné literární scéně. Mám ráda Viktorii Hanišovou a Jiřího Hájíčka. Jeho knihu Selský baroko, která vyšla už před lety, si chci zase přečíst.

Příběhy vašich knih jsou docela náročné i pro čtenáře, předpokládám, že ještě náročnější jsou pro vás jako autorku. Jak se od nich odregováváte?

Nejlepším relaxem jsou pro mě procházky, ideálně v přírodě. Moji rodiče bydlí na vesnici u lesa, tam mě to baví nejvíc. Ale i v Praze mám oblíbená místa, kam chodím se svými dvěma psy.

Když jsem vám chtěla poslat e-mail, překvapilo mě, že před zavináčem nemáte své jméno, ale slovo zebricek. Proč zrovna zebríček?

To byla moje značka ve školce. Vzpomněla jsem si na ni, když jsem si zakládala svůj první e-mail, a už mi to zůstalo. Mám ho vytetovaný i vzadu na krku.

Jiné tetování nemáte?

Mám jich několik: Na zápěstí mám Malou Miu, svou oblíbenou postavu z Muminů, na levé ruce obrázek svého bývalého psa. A na předloktí písmeno M, podle své dcery Marly. Vypadá jako napsané propiskou.

Další tetování neplánujete?

Chtěla bych jich mít víc, mám spoustu nápadů, ale nemám čas je realizovat.

A nevdává vám, že je to napařádek?

Právě naopak. Na tetování mě nejvíc baví, že je navždycky. ■ LENKA ŠVÁBOVÁ

NIKDO NENÍ SÁM

Zatím poslední, desátou knihu Petry Soukupové vydalo na konci loňského roku brněnské nakladatelství Host. Hlavní hrdinka Veronika má bezproblémový vztah se svým mužem Michalem a dvěma pubertálními dětmi, což se změní v okamžiku, kdy jí zemře matka. Kniha je plná pro autorku typických skvělých dialogů a každodenních, někdy banálních, jindy až absurdních, každopádně výtečně popsaných situací.